

Littafin Daniyel — Na Hamsin da Huɗu

Bayyana Kwanaki na Karshe: Neman Daniel na Ganewa

Jeff Pippenger

2024-01-18

Mun kammala wani labari na baya-bayan nan da wani sashe daga Prophets and Kings, inda 'Yar'uwa White ta bayyana cewa Daniyel yana neman ya “fahimci dangantakar da zaman bauta na shekaru saba'in, kamar yadda aka annabta ta bakin Irmiya, yake da ita da shekaru dubu biyu da ɗari uku, waɗanda a cikin wahayi ya ji baƙon sama yana bayyana cewa dole su cika kafin tsarkake Wuri Mai Tsarki na Allah.”

“Ta wurin wata wahayi kuma aka kara haskaka al'amuran nan na gaba; kuma a karshen wannan wahayi ne Daniyel ya ji ‘wani tsarkake yana magana, wani tsarkake kuma ya ce wa wancan tsarkaken da yake magana, Har yausha ne wannan wahayi zai kai?’ Daniyel 8:13. Amsar da aka bayar, ‘Har kwana dubu biyu da ɗari uku; sa'an nan za a tsarkake Wuri Mai Tsarki’ (aya ta 14), ta cika shi da ruɗani. Da himma ƙwarai ya nemi ma'anar wahayin. Bai iya fahimtar dangantakar da bauta ta shekara saba'in, kamar yadda aka annabta ta bakin Irmiya, take da ita da shekaru dubu biyu da ɗari uku waɗanda a cikin wahayi ya ji baƙon sama yana bayyana cewa dole ne su shige kafin a tsarkake Wuri Mai Tsarkin Allah ba. Mala'ikan Jibra'ilu ya ba shi wani ɓangare na fassara; amma sa'ad da annabin ya ji kalmomin, ‘Wahayin ... zai kasance na kwanaki masu yawa,’ sai ya suma. ‘Ni Daniyel na suma,’ in ji abin da ya rubuta game da abin da ya same shi, ‘na yi rashin lafiya kwana kaɗan; daga baya kuma na tashi, na yi hidimar sarki; na kuwa yi mamaki da wahayi, amma ba wanda ya fahimce shi.’ Ayoyi 26, 27.” Annabawa da Sarakuna, 553, 554.

'Yan Miller ba su taɓa kaiwa ga cikakkiyar fahimtar saƙon tushe da suka yi shela ba. Lokacin da ya yi da Zakin ƙabilar Yahuda ya nemi ya ba da ƙarin haske game da “lokuta bakwai,” sai suka shiga cikin gogewar Laodiceya, kuma bayan shekaru bakwai suka ƙi hasken “lokuta bakwai” gaba ɗaya. Ba su taɓa ganin cikakkiyar dangantaka tsakanin shekaru saba'in da shekaru dubu biyu da ɗari uku ba, waɗanda Daniyel ya yi ƙoƙarin fahimta da dukan zuciya. Daniyel yana wakiltar mutanen Allah na kwanaki na ƙarshe.

Ƙasar tana jin daɗin Asabbatocinta shi ne ɓangaren alkawarin da aka ba Isra'ila ta ɗa, wanda ya haɗa da hasken hutawar kasar a kowace shekara ta bakwai. Wannan alkawari ya ƙunshi zagayowar shekaru bakwai da ake maimaitawa sau bakwai. Ya kuma haɗa da 'yanta bayi da mayar da dukiya a ƙarshen cikawar zagayowar bakwai na shekaru bakwai (shekaru arba'in da tara) a lokacin bikin da aka sani da jubili. Yahudawa sun yi rashin biyayya ga waɗannan ƙa'idodin alkawarin, kuma 2 Tarihi ya bayyana cewa shekaru saba'in na bautar talala, waɗanda annabi Irmiya ya faɗa a kansu, sun wakilci tawaye na shekaru ɗari huɗu da casa'in da ya gabata. A cikin shekaru ɗari huɗu da casa'in, da Isra'ila ta ɗa ta yi biyayya ga umarnin da ke cikin alkawarin kamar yadda aka shimfiɗa su a cikin Littafin Firistoci sura ta ashirin da biyar, da jimillar shekaru saba'in ne daga cikin waɗannan shekarun da ƙasar za ta huta. Shekarar Littafi Mai Tsarki tana da kwana ɗari uku da

sittin, kuma kwana dāri uku da sittin da aka ninka sau bakwai (“sau bakwai”) suna ba da jimillar kwana dubu biyu da dāri biyar da ashirin.

Shekaru saba'in suna da cikakkiyar alaƙa da hutawar ƙasar, wadda kuma take da cikakkiyar alaƙa da “sau bakwai.” Daniyel yana neman ya “fahimci dangantakar” “bautar shekaru saba'in,” “da shekaru dubu biyu da dāri uku” “kafin tsarkake Haikalin Allah.” Saboda haka yana neman ya fahimci dangantakar wahayin “chazon” da wahayin “mareh.” Ba shi yiwuwa a fahimci wannan dangantaka ba tare da amincewa da hutawar ƙasar a cikin Littafin Firistoci ashirin da biyar da ashirin da shida tare da bauta ta shekaru saba'in da Irmiya ya faɗa ba. Idan ba ka gaskata cewa “sau bakwai” yana wakiltar wani lokacin annabci na shekaru dubu biyu da dāri biyar da ashirin ba, ka cire kanka daga cikin waɗanda Daniyel yake wakilta a kwanaki na ƙarshe. Mabiya Miller sun gaskata cewa “sau bakwai” annabcin lokaci ne, amma Adventism ba ya ƙara yin haka.

Daniyel, kamar yadda yake ga dukan annabawa, yana wakiltar mutanen Allah a ƙarshen duniya, kuma maganganun 'Yar'uwa White game da marmarinsa na fahimtar dangantakar da ke tsakanin shekaru saba'in (wato “sau bakwai”) da shekaru dubu biyu da dāri uku, suna wakiltar marmarin da ya kamata mutanen Allah na kwanaki na ƙarshe su mallaka. Kamar yadda aka bayyana a cikin rubuce-rubucen da suka gabata, babu wasu gaskiyoyi da aka wakilta a kan jadawalan 1843 da 1850 da ba su da cikakken goyon baya kai tsaye (akai-akai) a cikin rubuce-rubucen 'Yar'uwa White.

Lu'ulu'un Miller za su haskaka sau goma fiye da da a cikin Kiran Tsakar Dare na kwanakin ƙarshe, kuma ta haka, lu'ulu'un suna wakiltar gwaji na ƙarshe ga budurwai na Adventism. Waɗannan lu'ulu'u su ne ainihin gaskiyoyin tushe da aka wakilta a kan allunan Habakkuk, da kuma lu'ulu'un da suke cikin akwatin da aka ajiye a kan tebur a tsakiyar dakin Miller. Gwajin tushe shi ne gwaji na ƙarshe, amma haka ma ikon Ruhun Annabci yake. Kin gaskiyoyin tushe, waɗanda aka misalta da lu'ulu'u a cikin mafarkin Miller, yana nufin a lokaci guda kin Ruhun Annabci.

“Rudun yaudarar Shaidan na ƙarshe ƙwarai shi ne ya mai da shaidar Ruhun Allah ba ta da wani tasiri. ‘Inda babu wahayi, jama'a sukan lalace’ (Karin Magana 29:18). Shaidan zai yi aiki da dabara ƙwarai, ta hanyoyi dabam-dabam kuma ta wurin ma'aikatu iri-iri, domin ya girgiza amincewar sauran mutanen Allah ga shaidar gaskiya. Zai kawo wahayi na ƙarya domin ya ruɗe, kuma zai gauraya ƙarya da gaskiya, har ya sa mutane su ƙyamaci lamarin, su ɗauki duk abin da yake ɗauke da sunan wahayi a matsayin wani nau'in tsattsauran ruhi; amma rayuka masu gaskiya, ta wurin kwatanta ƙarya da gaskiya, za a ba su ikon rarrabe tsakaninsu.”
Selected Messages, juzu'i na 2, 78.

Yanzu muna magana ne game da ƙaruwa ta ilimi da ta faru a cikin tarihin Millerites daga 1798 har zuwa 1844, amma muna nuna cewa, ko da yake Millerites sun yi daidai a cikin aikace-aikacen annabce-annabcensu, duk da haka tarihin da aka tashe su a cikinsa ya takaita su. Yanzu muna cikin kwanaki na ƙarshe, kuma a cikin tsara ta ƙarshe (ta huɗu) ta Adventism. A wannan zamani, an cusa wa Adventism koyarwar al'adu da dabi'u (duwatsu masu daraja na jabu) ƙwarai, har ta kai ba ta ƙara sanin abin da ainihin gaskiyoyin tushe suke ba. Rashin sanin menene waɗannan gaskiyoyin yana hana Adventism fahimtar muhimmancin waɗannan gaskiyoyin, kuma yana mai da umarni maimaitattu na ƙarewa da kiyaye waɗannan gaskiyoyin marasa ma'ana.

Kafin mu ci gaba da zurfafa cikin fassarar da Jibra'ilu ya yi game da wahayin Kogin Ulai, za mu tabo wasu muhimman batutuwa da suke da alaƙa da tushen gaskiya da kuma ikon Ruhun Annabci. Masanan tauhidi na zamani suna jayayya cewa nassi mai zuwa yana bayyana cewa annabcin lokaci mafi tsawo a cikin Littafi Mai Tsarki shi ne shekaru dubu biyu da dari uku.

“Kwarewar almajiran da suka yi wa'azin 'bisharar mulki' a zuwan Almasihu na fari, tana da takwararta a cikin kwarewar waɗanda suka yi shelar saƙon zuwansa na biyu. Kamar yadda almajiran suka fita suna wa'azi, 'Lokaci ya cika, mulkin Allah ya matso,' haka kuma Miller da abokan aikinsa suka yi shelar cewa mafi tsawo kuma na ƙarshe cikin lokutan annabci da aka bayyana a cikin Littafi Mai Tsarki yana gab da ƙarewa, cewa shari'a ta matso, kuma mulki madawwami yana gab da kafuwa. Wa'azin almajiran game da lokaci ya ginu ne a kan makwanni saba'in na Daniyel 9. Saƙon da Miller da abokan aikinsa suka bayar ya sanar da ƙarshen kwanaki 2300 na Daniyel 8:14, waɗanda makwanni saba'in ɗin wani sashe ne nasu. Wa'azin kowannensu ya ginu ne a kan cikas wani ɓangare dabam na wannan babban lokaci guda na annabci.”

“Kamar almajirai na farko, William Miller da abokan aikinsa ba su, da kansu, cikakken fahimtar muhimmancin saƙon da suka ɗauka ba. Kuskuren da suka daɗe sun kafu a cikin ikilisiya sun hana su kaiwa ga daidai fassarar wani muhimmin batu a cikin annabcin. Saboda haka, ko da yake sun yi shelar saƙon da Allah ya ba su domin a ba duniya, duk da haka ta wurin kuskuren fahimtar ma'anarsa suka sha takaici.” The Great Controversy, 351.

Nassin ya ce cewa, “Miller da abokan aikinsa sun shelanta cewa mafi tsawon lokaci kuma na ƙarshe na annabci da aka bayyana a cikin Littafi Mai Tsarki yana gab da ƙarewa,” kuma malaman tauhidi suna da'awar cewa mafi tsawon lokaci kuma na ƙarshe na annabci shi ne shekaru dubu biyu da dari uku. Suna ƙara da'awar cewa wannan ne abin da 'Yar'uwa White take nufi da shi a cikin nassin, domin, in ji su, kai tsaye tana magana ne game da lokacin shekaru dubu biyu da dari uku. Su makafi ne ga kowace alaƙa tsakanin shekaru saba'in da lokacin shekaru dubu biyu da dari uku. Su makafi ne ga hasken da Daniyel yake neman ya fahimta.

Ellen White ta kasance Millerite, kuma ta san saƙonnin da aka ɗora a kan jadawalin majagabata na 1843, da kuma a kan jadawalin majagabata na 1850 wanda F. D. Nichols ya buga. Jadawalin 1850, wanda Nichols ya shirya, an tanade shi ne a gidan Nichols a daidai lokacin da James da Ellen White suke zaune tare da Nichols. Mafi tsawon wa'adin annabci a cikin Littafi Mai Tsarki, wanda aka wakiltar a kan waɗannan jadawalai biyu, ba shekara dubu biyu da dari uku ba ne, amma “sau bakwai” ne, na Littafin Firistoci ashirin da shida.

Ikirarin cewa nassi na baya wahayi ne na tantance shekaru dubu biyu da dari uku a matsayin mafi tsawo kuma na ƙarshe cikin lokutan annabci, shi ne sa rubuce-rubucen Sister White su yi karo da juna. Idan ta gaskata abin da malaman tauhidi ke ikirari game da wannan nassi, to, mene ne ma'anarsa sa'ad da ta amince da jadawalai da suke tabbatar da “sau bakwai?”

“Na ga cewa taswirar 1843 ta kasance ƙarƙashin jagorancin hannun Ubangiji, kuma bai kamata a canja ta ba; cewa lambobin sun kasance yadda Ya so su kasance; cewa hannunsa yana a bisansu, ya kuma ɓoye kuskure a cikin waɗansu daga cikin lambobin, domin kada kowa ya gan

shi, har sai da aka dauke hannunsa.” Early Writings, 74.

Wadanda suke so su rife al’adunsu da tatsuniyoyinsu za su iya yin gardama cewa a kan jadawalin 1843, Ubangiji ya dora hannunsa a kan kuskuren “lokatai bakwai,” har sai da ya janye hannunsa a wani lokaci daga baya. Matsalar da ke cikin wannan zato ita ce, ‘Yar’uwa White ta bayyana lokacin da Ubangiji ya janye hannunsa daga lambobin; an janye hannunsa kafin 22 ga Oktoba, 1844, jim kaɗan bayan rashin cika bege na fari. A cikin shaidarta game da wannan abin da ya faru, ta bayyana kuskuren da aka gyara, kuma a fili yake cewa wannan kuskuren ba shi ne na “lokatai bakwai” ba.

“Wadancan amintattu, wadanda suka yi baƙin ciki, wadanda ba su iya fahimtar dalilin da ya sa Ubangijinsu bai zo ba, ba a bar su cikin duhu ba. Sāke aka bishe su zuwa ga Littattafansu Mai Tsarki domin su binciki lokutan annabci. An cire hannun Ubangiji daga kan lambobin, aka kuma bayyana kuskuren. Suka ga cewa lokutan annabci sun kai zuwa 1844, kuma cewa hujjojin nan guda da suka gabatar don nuna cewa lokutan annabci sun kare a 1843, sun tabbatar cewa za su kare ne a 1844.” Early Writings, 237.

Sa’ad da hannun Ubangiji “aka cire daga zane-zanen, kuma aka bayyana kuskuren,” sai suka gane cewa “irin wannan hujja ɗaya da suka gabatar domin nuna cewa lokutan annabci sun rufe a 1843, ita ce ta tabbatar da cewa za su kare a 1844.” Lokutan annabcin da da fari aka dauka za su rufe a 1843, an wakilta su a kan taswirar 1843, wadda ita ce taswirar da kowane ɗaya daga cikin masu wa’azin Millerite ɗari uku ya yi amfani da ita. Lokutan annabcin da aka wakilta a kan wannan taswira wadanda suka rufe a 1843 su ne, shekaru dubu biyu da ɗari uku na Daniyel sura ta takwas, aya ta sha huɗu, da shekaru dubu biyu da ɗari biyar da ashirin na Littafin Firistoci sura ta ashirin da shida da kuma shekaru dubu ɗaya da ɗari uku da talatin da biyar na Daniyel sura ta sha biyu. Bayan rashin cika fata na farko, Ubangiji ya cire hannunsa daga kuskuren, sannan Millerites suka gane cewa irin wannan hujja ɗaya da ta nuna ƙarshen lokutan annabci a 1843, a hakika ita ce ta tabbatar da cewa wadannan lokuta sun kare a 1844.

An shirya jadawalin shekarar 1850 ne a cikin 1850, kuma aka fara sayar da shi a watan Janairu na shekarar 1851. Ellen White ta rubuta cewa wannan jadawalin ma cikawar Habakkuk ne, kamar yadda ita ma ta riga ta rubuta game da jadawalin 1843. Wannan jadawalin kuma ya wakilci mafi tsawon zamanin annabci a matsayin “sau bakwai” na Littafin Firistoci ashirin da shida.

“Na ga cewa Allah yana cikin wallafa wannan jadawali ta wurin ‘Dan’uwa Nichols. Na ga cewa akwai annabcin wannan jadawali a cikin Littafi Mai Tsarki, kuma idan an shirya wannan jadawali domin mutanen Allah, idan ya isa ga ɗaya, to ya isa ga wani kuma, kuma idan wani ya buƙaci a zana sabon jadawali a kan ma’auni mafi girma, dukansu suna buƙatarsa daidai gwargwado.” Manuscript Releases, juzu’i na 13, 359.

A yi iƙirarin cewa nassin da Sister White ta yi game da gaskiyar cewa Millerites “sun yi shelar cewa lokaci mafi tsawo kuma na ƙarshe na annabci da aka gabatar a cikin Littafi Mai Tsarki yana gab da ƙarewa,” daidai ne, domin haka suka yi. Amma a yi iƙirarin cewa “lokaci mafi tsawo” na “annabci” shi ne shekaru dubu biyu da ɗari uku, wannan yana juya shaidar Sister White a kan kanta, kuma a kan tarihin abin da ya faru. A gaskata irin wannan tatsuniya, shi ne a gaskata ƙarya;

kuma a kwanaki na ƙarshe, waɗanda suka zaɓi su gaskata ƙarya, suna yin haka ne domin ba sa ƙaunar gaskiya.

Yesu bai yi wa kansa allurar rigakafi ta mu'ujiza da wani irin maganin sa barci na allahntaka ba domin ya bi ta cikin wahalar gicciye. Yesu ya sha wahala da wahala ta allahntaka, wadda ta fi ƙarfin abin da kowace halittarsa za ta iya jurewa. Duk da haka, an haliƙci mutum cikin kamanninsa, kuma hurarren wahayi ya bayyana cewa mutum zai yi nasara kamar yadda Shi ya yi nasara. Abin da ya ba Almasihu damar jure wahalar gicciye shi ne wata sifa da Ya mallaka, wadda mutum ma yake da ita.

Muna duban Yesu, mafarin kuma mai cika bangaskiyarmu; wanda, saboda farin cikin da aka sa a gabansa, ya jure gicciye, yana raina kunyarsa, kuma ya zauna a hannun dama na kursiyin Allah. Ibraniyawa 12:1.

Yesu ya jure wa wahalolin gicciye, domin yana da manufar da aka sa a gabansa, kuma an haliƙce mu cikin kamanninsa, saboda haka mu halittu ne da manufofi ke motsa su. Wannan wani ɓangare ne na yadda aka tsara mu. Idan an kai mu ga gaskatawa cewa ba muhimmanci ba ne mu fahimci tubalan tushen Adventism, ba za mu sami wani ƙwarin gwiwa mu aikata wannan abu ɗin ba. Iyakar motsin rai na Allah da Ruhu Mai Tsarki zai iya tayarwa domin a rinjayi waccan halin Laodiceya shi ne ƙaunar gaskiya. Za a gwada ƙaunar gaskiya ta wurin samuwar sauƙaƙun al'adu da al'adun gargajiya da aka kulla domin su lallashi kunnuwanmu masu ƙaƙayi. Idan, cikin jin daɗinmu na Laodiceya, ba mu da sha'awar fahimtar gaskiya da kanmu, za mu hallaka. A nan ne Adventism yake tsaye a yau.

Daniyel misali ne na mutanen Allah a kwanaki na ƙarshe waɗanda suke nema ta wurin maganar annabci su fahimci dangantakar da ke tsakanin bautar talala ta shekara saba'in da annabcin shekara dubu biyu da ɗari uku. Gano annabcin shekara dubu biyu da ɗari uku a matsayin mafi tsawon kuma na ƙarshe daga cikin lokutan annabci, shi ne ƙin amincewa da muhimman gaskiyoyin tushen Adventism, kuma a lokaci guda ƙin ikon Ruhun Annabci. Yin da'awar cewa sa'ad da Millerites suka gabatar da mafi tsawon kuma na ƙarshe daga cikin lokutan annabci, cewa shi ne shekaru dubu biyu da ɗari uku, shi ne ƙin amincewa da tarihin da aka rubuta.

“Ba mu da abin da za mu ji tsoro game da nan gaba, sai dai idan muka manta yadda Ubangiji ya bishe mu, da kuma koyarwarsa cikin tarihinmu na da.” Life Sketches, 196.

Jibra'ilu ya zo domin ya ba Daniyel fahimtar wahayin “mareh” da na “chazon” duka, kuma ya umurci Daniyel ya rarrabe wahayin biyu a cikin tunaninsa, ko da yake a fili suna da dangantaka ta annabci. Wahayin ya ƙunshi masarautun annabcin Littafi Mai Tsarki da ke cikin surori na bakwai da na takwas, waɗanda suke maimaitawa da faɗaɗa game da waɗannan masarautu ɗaya a sura ta biyu. Bayanin ya haɗa da tattaunawar sama wadda ta wakilci wani wahayin a matsayin tattake Wuri Mai Tsarki na Allah da mutanensa, da kuma ɗayan wahayin na aikin maido da mutane da Wuri Mai Tsarki.

Yayin da Jibra'ilu ya gabatar da fassarar, wadda a ƙarshe ta zama jigon saƙon da Millerites suka yi shela, akwai dangantaka da ta kasance tsakanin wahayi biyu ɗin, wadda ya kamata a lura da ita

daga waɗanda suke cika umarnin yin rabewar fassarar a cikin tunani. Daya daga cikin bambance-bambancen ana wakilta ta wurin kalmomi biyu da duka ake fassara su da “ƙayyadadde.”

An ƙaddara mako saba’in a kan mutanenka da kuma a kan birninka mai tsarki, domin a kawo ƙarshen laifi, a kuma kawo ƙarshen zunubai, a kuma yi kafara saboda mugunta, a kuma shigar da adalci madawwami, a kuma cika wahayi da annabci, a kuma shafe Mafi Tsarki. Saboda haka ka sani, ka kuma fahimta, cewa tun daga fitowar umarni a mai da a kuma gina Urushalima har zuwa Almasihu, Yarima, za a yi mako bakwai, da kuma mako sittin da biyu: za a sāke gina titi, da katanga, ko da kuwa a cikin lokutan wahala. Kuma bayan mako sittin da biyu za a yanke Almasihu, amma ba saboda kansa ba: mutanen yariman da zai zo kuwa za su hallaka birnin da Wuri Mai Tsarki; ƙarshensa kuma zai kasance kamar ambaliya, har zuwa ƙarshen yaƙi kuma an ƙaddara lalacewa. Shi kuwa zai tabbatar da alkawari da masu yawa har mako guda ɗaya: a tsakiyar makon kuma zai sa hadaya da baiko su daina, kuma saboda yaɗuwar abubuwan ƙyama zai mai da shi kufai, har zuwa cikawa, abin da aka ƙaddara kuma za a zubo a kan wanda aka mai da kufai. Daniyel 9:24–27.

An ƙayyade makonni saba’in (shekaru ɗari huɗu da casa’in) a kan mutanen da kuma birni mai tsarki. Kalmar da aka fassara da “an ƙayyade” na nufin “an yanke”, kuma kalmar tana nuna wani lokaci ko jarabawa ga Yahudawa da Urushalima. Haka kuma tana wakiltar lokacin tawaye da ya jawo hallakar Urushalima da kuma bautar shekaru saba’in. Sai aka “ƙayyade” shekaru ɗari huɗu da casa’in, suna farawa daga doka ta uku. Shekaru ɗari huɗu da casa’in na farko na tawaye suka jawo hare-hare uku na Nebukadnezzar, hallaka ta ƙarshe ta Urushalima, da watsewa da bautar shekaru saba’in na Isra’ila na zahiri a Babila ta zahiri.

Umuɗni na fari ya nuna ƙarshen bautar talala da farkon aikin sake gina Urushalima. Umuɗni na uku ya nuna farkon shekaru dubu biyu da ɗari uku. Zuwan mala’ika na fari ya nuna ƙarshen bautar talalar Isra’ila ta ruhaniya cikin Babila ta ruhaniya na tsawon shekaru dubu ɗaya da ɗari biyu da sittin, kuma ya nuna farkon wani zamani na shekaru arba’in da shida, sa’ad da Almasihu ya yi amfani da Millerites domin su fito daga bautar talala su kuma gina haikali na ruhaniya.

Kalmar da aka fassara sau biyu da “ƙaddararre” a ayoyi na ashirin da shida da ashirin da bakwai ita ce “charats,” kuma ma’anarta ita ce “raunata” da kuma “umarni.” A annabce an “ƙaddara” cewa papanci zai karɓi “rauni” mai kisa, a ƙarshen fushin farko. Ita ce wannan kalma ɗaya da Daniyel ya yi amfani da ita a sura ta goma sha ɗaya, aya ta talatin da shida.

Sarkin kuma zai aikata bisa ga nufinsa; zai ɗaukaka kansa, ya kuma mai da kansa babba fiye da kowane allah, zai kuma yi magana da abubuwa masu banmamaki gāba da Allah na alloli, kuma zai yi nasara har sai an cika fushin: gama abin da aka ƙaddara dole ne a aikata shi. Daniyel 11:36.

A aya ta talatin da shida, “sarkin” shi ne papacy. Papacy ɗin za ta yi nasara har zuwa 1798, sa’ad da ta sami mummunan rauni nata mai kashewa. Sa’an nan ne “fushin” na fari zai “cika,” gama wannan “fushi” an “ƙaddara” (an hukunta) cewa za a “aikata” shi. A ƙarshen fushi na fari a kan mulkin arewacin Isra’ila, wanda ya fara a 723 BC ya kuma ƙare a 1798, papacy ta sami “mummunan rauni mai kashewa.” Kalmar “ƙaddara” na nufin “rauni.”

Sai na ga ɗaya daga cikin kawunansa kamar an yi masa rauni har mutuwa; kuma aka warkar da rauninsa mai kashewa: sai dukan duniya ta yi mamaki ta bi dabbar. Ru'ya ta Yohanna 13:3.

Tsarin annabcin Millerites ya ta'allaka ne a kan ikon rushewa guda biyu: arna, sa'an nan kuma tsarin papacy. Sun fahimci cewa waɗannan ikoki guda biyu za su tattake Wuri Mai Tsarki da runduna, kamar yadda aka bayyana a cikin wahayin “chazon” na Daniyel sura ta takwas, aya ta goma sha uku.

Sa'an nan na ji wani mai tsarki yana magana, sai wani mai tsarki ya ce wa wancan mai tsarkin da yake magana, Har yausha ne wahayi game da hadaya ta kullum, da laifin kufurcin da ke jawo kufai, har a ba da haikali da rundunar sojoji a tattake su a karkashin kafa? Daniyel 8:13.

Ikon da ke hallakarwa na papanci zai tattake Wuri Mai Tsarki da rundunarsa na tsawon shekaru dubu ɗaya da ɗari biyu da sittin.

Amma harabar da take a wajen haikalin ka bar ta, kada kuma ka auna ta; gama an ba ta ga al'ummai: kuma za su tattake birni mai tsarki har tsawon watanni arba'in da biyu. Kuma zan ba wa shaiduna biyu iko, su kuma za su yi annabci kwana dubu ɗaya da ɗari biyu da sittin, sanye da tsummoki. Ru'ya ta Yohanna 11:2, 3.

A karshen fushin farko a shekara ta 1798, annabci ya kaddara ya “jikkata” papanci. A cikin Daniyel tara, an wakiltar wannan kaddarawa a ayoyi biyu na karshe, kuma kalmar da aka fassara sau biyu da “kaddara” a waɗannan ayoyin tana da alaƙa da wahayin “chazon”, alhali kuwa kalmar da aka fassara da “kaddara” a aya ta ashirin da huɗu, kalmar Ibrananci ce dabam kuma tana da alaƙa da wahayin “mareh”. Daniyel, yana wakiltar mutanen Allah na kwanaki na karshe, yana neman ya fahimci dangantakar da ke tsakanin waɗannan wahayi biyu, waɗanda Jibrilu ya gaya masa ya rarrabe su a cikin tunaninsa.

Za mu ci gaba da wannan batu a makala ta gaba.

“Allah ba ya ba mu wani sabon saƙo. Ya kamata mu yi shelar saƙon da a cikin 1843 da 1844 ya fito da mu daga sauran ikilisiyoyi.” Review and Herald, Janairu 19, 1905.